

ARM zbirnik Quick Reference (v0.5)

(Pripomoček za izvedbo laboratorijskih vaj pri predmetu Organizacija računalnikov)

Načini naslavljanja:

Bazno naslavljanje: $A = r0 + D$ (odmik)

D .. dolžina krajša od dolžine naslova

Indeksno naslavljanje:

Kadar je odmik D enak dolžini naslova

Lahko ga nadomestimo z $D1 = r1 + D$ in dobimo :

$A = r0 + r1 + D = r0 + D1$

Povzetek načinov naslavljanja		
Način naslavljanja	Primer	ODM je lahko:
Posredno nasl.	<code>ldr r1, [r0,ODM]</code>	▪ brez » «
Posr. s pred-ind.	<code>ldr r1, [r0,ODM]!</code>	▪ #odmik »#-4«
Posr. s po-ind.	<code>ldr r0, [r1],ODM</code>	▪ register »r1 «
		▪ reg. s pom. »r2,LSL #2«

1. Posredno (bazno) naslavljanje brez odmika

```
adr r0, stevl
```

```
ldr r1, [r0] @ r1 <- mem32[r0]
```

adr ni pravi ukaz: `adr r0,stevl` zamenja npr. `sub r0,pc,#2c`

2. Posredno (bazno) naslavljanje s takojšnj. odmikom

```
ldr r0, [r1, #n12]; r0 <- mem32[r1+n12]
```

```
strh r0, [r1, #n8]; mem16[r1+n8] <- r0[b0..b15]
```

3. Takojšnje naslavljanje

Takojšnji operand = $(0..255) * 2^{2^{(0..12)}}$

```
mov r1, #3 @ r1 <- 3
add r2, r7, #0x20 @ r2 <- r7 + 32
```

4. Neposredno registrsko naslavljanje

```
add r2, r7, r12 @ r2 <- r7 + r12
```

```
mov r1, r4 @ r1 <- r4
```

5. Posredno naslavljanje z registrskim odmikom

```
ldr r0, [r1,r2] @ r0 <- mem32[r1+r2]
```

6. Posredno naslavljanje s pomaknjem registrskim odmikom

```
ldr r0, [r1,r2, lsl #2] @ r0 <- mem32[r1+r2*2^2]
```

7. Avtomatsko pred-indeksiranje s takojšnjim odmikom

```
ldr r0, [r1,#4]! @ r1 <- r1+4; r0 <- mem32[r1]
```

8. Avtomatsko pred-indeksiranje z registrskim odmikom:

```
ldr r0, [r1,r2]! @ r1 <- r1+r2; r0 <- mem32[r1];
```

9. Avtomatsko pred-indeksiranje s pomaknjem registrskim odmikom:

```
ldr r0, [r1,r2, lsl #2]! @ r1 <- r1+r2*2^2; r0 <- mem32[r1];
```

10. Avtomatsko po-indeksiranje s takojšnjim odmikom:

```
ldr r0, [r1],#4 ; r0 <- mem32[r1]; r1 <- r1+4
```

11. Avtomatsko po-indeksiranje z registrskim odmikom:

```
ldr r0, [r1],r2 ; r0 <- mem32[r1]; r1 <- r1+r2
```

12. Avtomatsko po-indeksiranje s pomaknjem registrskim odmikom:

```
ldr r0, [r1],r2,LSL #2 ; r0 <- mem32[r1]; r1 <- r1+r2*4
```

Razširitev ničle / razširitev predznaka

Pri nalaganju 8 in 16 - bitnih pomnilniških operandov (load) je potrebno razširiti predznak ali ničlo (ker so registri in ALE operacije 32 bitni).

- pri nepredznačenih operandih se razširi z ničlo:
`ldrh, ldrb`
- pri predznačenih operandih se razširi z predznakom:
`ldrsh, ldrsb`

Primerjave nepredznačenih/predznačenih števil

cmp r0,r1		
Nepredznačena štev.	Pogoj	Predznačena štev.
HI	$r0 > r1$	GT
HS	$r0 \geq r1$	GE
EQ	$r0 = r1$	EQ
NE	$r0 \neq r1$	NE
LS	$r0 \leq r1$	LE
LO	$r0 < r1$	LT

Logični ukazi (delo z biti):

1. AND,BIC (brisanje določenih bitov)
`and r1, r2, r3` @brisanje z ničlami v maski r3
`bic r1, r2, r3` @brisanje z enicami v maski r3
2. ORR (postavljanje določenih bitov)
`orr r1, r2, r3` @postavljanje z enicami v maski r3
3. EOR (invertiranje določenih bitov)
`eor r1, r2, r3` @invertiranje z enicami v maski r3

Logični ukazi (preverjanje stanja bitov):

1. TST (preverjanje stanja enega bita, ali več ničelnih bitov) - v bistvu AND s vplivom na zastavice
`tst r1, r2` @zastavice postavi glede na r1 AND r2
2. Maskiranje AND in CMP - preverjanje stanja večih bitov:
- nezanimive bite damo na 0 (operacija AND z masko)
- zanimive bite primerjamo z ustreznimi vrednostmi
@preveri, da je bit7 v r1 enak 0 in bit 2 v r1 enak 1
`and r2, r1, #0x84` @0x84 = ..010000100 => r2=..0?0000?00
`cmp r2, #0x04` @0x04 = ..000000100; ustreza, če Z=1

ARM zbirnik Quick Reference (v0.5)

(Pripomoček za izvedbo laboratorijskih vaj pri predmetu Organizacija računalnikov)

Pomiki:

ARM ima v podatkovni poti **hitri pomikalnik** za pomikanje vsebine drugega operanda. S tem dobimo vrsto uporabnih operacij.

Možni pomiki drugega operanda:

- **LSL**: logični pomik v levo za 0-31 mest
- **LSR**: log. pomik v desno za 0-31 mest
- **ASL**: enako kot LSL
- **ASR**: aritmetični pomik v desno (**širi se predznak!**)
- **ROR**: rotacija v desno za 0-31 mest
- **RRX**: rotate right extended
  - Pri rotaciji se na najvišje mesto vpiše C bit, v C gre bit 0, ostali biti se pomaknejo v desno za eno mesto.

Load/store multiple:

- pomnilniški naslov za branje/shranjevanje mora biti **poravnan** (deljiv s 4)
- **registri z nižjimi indeksi** se vedno zapišejo na **nižji naslov**
- Če za baznim registrom stoji **!**, bo vrednost baznega registra enaka **naslovu po branju/shranjevanju zadnjega registra**. Sicer se vrednost baznega registra **ne spremeni**.

Pripone:

- **db** (decrement before)
- **da** (decrement after)
- **ib** (increment before)
- **ia** (increment after)

```
stmdb r13!, {r2-r9} @ mem32[r13-4..r13-32] <- r9,...,r2
@ r13 <- r13-32
stmdb r13, {r2-r9} @ mem32[r13-4..r13-32] <- r9,...,r2
@ r13 ostane nespremenjen
ldmia r0!, {r2-r9} @ r2,...,r9<-mem32[r0..r0+28]
@ r0 <- r0+32
stmda r1!, {r2-r9} @ mem32[r1..r1-28] <- r9,...,r2
@ r1 <- r1-32
ldmib r13!, {r2-r9} @ r2,...,r9 <- mem32[r13+4..r13+32]
@ r13 <- r13+32
```

Sklad:

- **ED (Empty Descending)**: širi se proti nižjim naslovom, SP kaže na prazen prostor
- **FD (Full Descending)**: širi se proti nižjim naslovom, SP kaže na zadnji element
- **EA (Empty Ascending)**: širi se proti višjim naslovom, SP kaže na prazen prostor
- **FA (Full Ascending)**: širi se proti višjim naslovom, SP kaže na zadnji element na skladu

		Ascending		Descending	
		Full	Empty	Full	Empty
Increment	Before	STMIB STMFA			LDMIB LDMED
	After		STMIA STMEA	LDMIA LDMFD	
Decrement	Before		LDMDB LDMEA	STMDB STMFD	
	After	LDMDA LDMFA			STMDA STMED

Uporabljamo FD sklad:

- **vpis-DB**: STMFD = STMDB
- **branje-IA**: = LDMFD LDMIA

Podprogrami:

- **BL : Branch with Link** (L = 1) - shrani povratni naslov v r14.

- **brez sklada:**

```
bl PODPROG
..
PODPROG: ..
..
mov pc, lr @vračanje iz podprograma
```

- **s skladom:**

```
main: ldr r13, =0x1000 @ initialize stack pointer
mov r0, #10 @ put parameter in r0
bl subl @ call subroutine subl
...
subl: stmfd r13!, {r1-r3,r14} @ save work & link regs
... @ inside subl we use regs r1,r2,r3
bl sub2 @ call subroutine sub2
...
ldmfd r13!, {r1-r3,pc} @ restore regs & return
```

Delo z registri V/I naprav (prisotni na posebnih naslovih)

```
.equ RCC_AHB4ENR,0x580244E0 //RCCAHB4 periph. clock reg
.equ GPIOI_BASE, 0x58022000 // GPIOI base address)
.equ GPIOx_MODER,0x00 //GPIOx port mode register
```

- **podan absolutni naslov registra:**

```
ldr r6, =RCC_AHB4ENR //Load periph. clock reg address to r6
ldr r5, [r6] // Read its content to r5
orr r5, #0x00000100 // Set bit 8 to enable GPIOI clock
str r5, [r6] // Store result back to I/O register
```

- **podan bazni naslov naprave z registri kot odmiki:**

```
ldr r6, =GPIOI_BASE // Load GPIOI BASE address to r6
ldr r5, [r6,#GPIOx_MODER]// Read GPIOI_MODER content to r5
and r5, #0xF3FFFFFF // Clear bits 27-26 for P13
orr r5, #0x04000000 // Write 01 to bits 27-26 for P13
str r5, [r6] // Store result in GPIOI MODER reg.
```